

על רגלים מול ארטילריה

כאשר מציגים את ההתמודדות בין שני כוחות ישנה, לרוב, נטיה לראותה כהתמודדות רגלים ברגלים, שריון בשריון, ארטילריה בארטילריה וכד'. אולם בהתמודדות בכלל נודעת השפעה רבה לשילוב הבין חילי; בפרט בקרב-הפריצה יש חשיבות מרובה לתוצאות ההתמודדות בין הרגלים עם כל הסיוע שהם מקבלים. לבין צות רגלים-ארטילריה של האויב הפועל מולם בהגנה. צות כזה יפעל, בדרך-כלל, בכל מערך מוגן — במידה ולא ינטרל במהלך הקרב.

ב"מבצע קדש" היה גדוד רגלים (מילואים) שתקף יעד חיוני, אשר הגן עליו צות כזה. בשעת תנועה-למגע, כשהוא ערוך להתקפה, עבר הגדוד דרך הניחת צות אש-מגן של ארטילריה האויב. נכון עשה מפקד הגדוד שלא עצר את כוחותיו, שלא החזירם לאחור, שלא חיפש סיבות לכך שהארטילריה של האויב לא נוטרה, ולא הטיח האשמות — אלא ספג את אבידור-תיו, המשיך בביצוע משימתו, הסתער וכבש את היעד. נדמה לי שהיתה זו דוגמה יחידה מסוגה בכל המבצע.

מפעולת גדוד זה יש ללמוד לקח טוב, שטרם עמדו עליו:

- א. השאיפה לנטרול אש האויב אינה יכולה להיות מושגת בטרם תם הקרב כולו.
  - ב. יחידות הדרג המסתער חייבות להיות מאו-מנות לפעול על-פי פקודות חטופות — למקרים שתיכנסנה לאיזורים-מוכים של אש-מגן או אש-סכנה.
- נשאלת השאלה: מה צריכה יחידה מסתערת לעשות במקרה כזה?

כל אימת שהופיע נשק חדש נגד-רגלים, דומה היה שהרגלים "יוצאון מן המשחק" — עד שמצאו הרגלים את הדרך לתגובת-נגד ולעמידה בפני השפעתו של נשק זה. נדמה, שהרגשה דומה ישנה אצל העוקב אחר המתרחש בשדה-הקרב כל אימת שמורגש אפקט של נשק נגד-רגלים על היחידות המסתערות. תכלית האש הארטילרית מן הסוג שעליו דובר

לעיל היא למנוע מהרגלים להתקרב אל האויב לשם השמדתו; ואמנם, נודעת להנחתות אש הארטילריה השפעה קשה על משימת הרגלים המובהקת הזו. השאלה העומדת לפני הרגלים היא, איפוא, כיצד להקטין את אפקט פגזי אש הסכנה או אש המגן של האויב. שאלה זו נוגעת במישרין למצב בו לא הצלחנו למנוע את הנחתת משימות האש על-ידי אמצעים אחרים.

הפתרון לבעיה זו נמצא בשני תחומים: תכנון ואימון.

א. תכנון

בתכנון ההתקפה יש לתת משקל רב לנקודות הק-שורות באש הארטילרית של האויב:

● בראש וראשונה, יש לבצע את כל ההכנות והסיורים למתן אש נגד-סוללתית, אשר נודעת לה השפעה רבה על הארטילריה של האויב: למרגמות ולתותחים אין כיסוי ראש, והם איטיים מאוד (פרט לתותחים-מתיניעים) בשינוי עמדת-האש שלהם.

● לא פחות חשוב ההכרח לאכזר את מוצבי-התצפית — ואף את המקומות המתאימים למוצבי תצפית — כדי שאפשר יהיה לנטרלם ולעור אותם על-ידי כלי-הנשק המסייעים של כוחותינו.

● חשיבות מרובה נודעת לאיכון השטחים — הודאיים והאפשריים — אשר טווחו והוכנו על-ידי האויב לאש מתוכננת מראש. דבר זה יעשה בשתי דרכים:

1. הערכת פני הקרקע, אשר צריכה להצביע גם

נחים לרוב, וקשים להחדרה. הריהם נוחים להדרכה. הדגש צריך להיות מושם על מהירות תנועה — למרות הנטייה האינסטינקטיבית להעצר, לטפל בפי צועים, להתייעץ וכד'. ככל שהתנועה בשטח המוכה באש תלולת מסלול תהיה מהירה יותר, כן יקטן מספר האבידות; ככל שתגדל מהירות התנועה כן יקטן ערכם של הרוחים בתוך היחידה ובין יחידות המשנה. לקחו של גדוד המילואים הנ"ל מצביע גם על ההשפעה הרבה שיש למורל גבוה ולמשמעת הטובה, המסייעים לשמור על ליכוד אנשי היחידה ועל רצונם להצליח בביצוע המשימה.

בסיכומי של דבר, יחידה מסתערת הנכנסת לאי-זור מוכה באש ארטילרית חייבת — כתגובה מותנית — להגביר את קצב תנועתה קדימה. יש להחזיר בקרב החיילים את ההכרה והאמונה שרק תגובה כזו תקטין את מספר האבידות ולא תשנה את סיכויי היחידה להצליח בקרב הפריצה.

ש ל י ט ה ב ש ט ח ה הפ ק ר

על רוחו, ביום ובלילה — ואילו האויב, בגלל שליטה זו, אינו יכול לעשות מאומה מעבר למוצבים-המוגנים הקדמיים שלו, הנמצאים באופן קבוע תחת תצפית הכוח השולט בשטח-ההפקר. השליטה — או העליונות — בשטח-ההפקר, המקומית על-ידי כוח מסוים, מאפשרת לו להשיג התראה על הפעילות והתכונה אצל הצד השני. התראה כזו קשורה קשר אמיץ בקיום היומה, ובאפשרות לשיבוש הכנות-ההתקפה של ה-אויב בעודן בשליהן הראשונים — דבר המאפשר הקצאת-כוחות קטנה יותר לתכלית זו. כל תנועה, התחפרות, שינוי פריסה ומיקום מוצב-תצפית חדש על-ידי האויב — מגיעים במהירות לידיעת הכוח השולט בשטח-ההפקר, וניתן לנטרלם ולהשמדם בש-עת מעשה או עם התחלת המבצעים.

מצב זה פוגע במורל אנשי האויב, כי הוא כופה עליהם מאמץ-יתר להסתרת כינותיהם ולהעלמת הכ-נותיהם, ועירנות מוגברת כדי להשיג התראה וריחה-זמן להכנות לקידום התקפת האויב — דבר שנמנע מהם להשיגו על-ידי הקמת תצפיות ובסיסי פטרולים או הצבת מכשולים בשטח-ההפקר.

השולט בשטח ההפקר הצליח, איפוא, להרחיב את תחום שליטתו עד אל גדרות מוצביו הקדמיים של

על העמדות האפשריות לנשק ארטילרי של האויב, כדי שאלה יכללו בין מטרות הארטי-לריה המסייעת לכוחותינו.

2. אם רק המצב מאפשר — אימות על-ידי פטרולים-מתגרים, אשר יאלצו את האויב להנ-חית את משימות אש-המגן, אש-הסכנה ומ-שימות נוספות.

● דיווח מתמיד על הפגזה והרעשה. דיווח זה, המור-זנה על-פירוב, מספק ידיעות חיוניות לארטילריה הנגד-סוללתית, וחשיבותו מרובה.

כל אלה יאפשרו להכין תכנית-תנועה נאותה לרג-לים, ותכנית גמישה המסוגלת לפתור בעיות בלתי צפויות, לתיאום בין הרגלים לארטילריה, במידה ונראית אפשרות שלאויב תהיה עצמה ניכרת של אש ארטילרית, מוטב לבצע את ההתקפה בלילה, כדי למנוע ממנו אפשרות לבקרת האש.

ג. אימון

אימון היחידה להתנהגות תחת אש ארטילרית אינו דורש גישה מהפכנית. פרטי האימון, עם שהם מוז-

שטח-הפקר, או מרחב-הפקר שבין הכוחות, קיים ביבשה בכל מצב שלום, רגיעה ומלחמה. שטח-ההפקר מתחיל מאותו תחום בגיזרה או במרחב, שאל מעבר לו אין האויב יכול לתדור כדי לצפות ולהשיג ידיעות בלתי-אמצעיות על הנעשה במערך כוחותינו. ברור, איפוא, שכל צד מנסה להקטין במידת האפשר את שטח-ההפקר; אם על-ידי דחיפת תחום שטח ההפקר ממנו והלאה, לעבר האויב; ואם על-ידי קיום עליונותו בשטח זה — הוה אומר, הבטחת הימצאותו הבלעדית בו — כי אז, ורק אז, הוא מפיק יתרון מעובדת קיומו של שטח-ההפקר. השגת יתרון כזה, ושמירה עליו, נעשית על-ידי קיום פעילות מתאימה בשטח; על-ידי פעילות זו גשלת מן האויב האפשרות להפיק יתרון לצידו הוא מעובדת קיומו של שטח-ההפקר.

למעשה, אפשר היה להסתפק בתיאור העקרון להשגת השליטה בשטח-ההפקר, ולסיים בזאת — אלא שתיאור העקרון לבדו גורר אחריו אי-בהירות מסו-ימת. נבהיר, איפוא, את העקרון המופשט על-ידי תיאור הדרכים להגשמתו.

הקביעה „כוח א' שולט בשטח-ההפקר" פירושה: כוח זה חופשי לעשות בשטח-ההפקר ככל העולה

האויב, ובהכרח תעביר את השליטה בשטח-ההפקר לידינו.

עובדת השליטה אינה בכחינת חי הנושא את עצמו. לא די להשיגה באורח חד-פעמי; הכרח הוא לקיימה באופן מתמיד. הצלחת הטקטיקה הזעירה, אשר באמ-צעותה תקום השליטה בשטח-ההפקר, תלויה בעי-קר בהצלחת השימוש באש (השגת עליונות אש) כנגד האויב בכל אותם מגעים המודאים את הימצ-אותו תחת תצפית או תחת אש בכל עת. מארבים, פטרולי קרב ופטרולי סיור — הם שיבטיחו את שליטתנו בשטח.

לשם השגת השליטה בשטח-ההפקר נודעת חשיבות מכרעת לדיוח לדרג הממונה, האחראי לתכנון, לק-ריאה השוטפת ולניהול השוטף של הפעילות הזאת. אין תקרית ואין פעילות שמותר למישהו לא לדוח עליה; אפילו אמ"ל יש לדוח!

בסוג פעילות זה נודע ערך מכריע לאיכותו של הפיקוד הצוער, ולאורח ניצול פני הקרקע (שדאוח) והשימוש באמצעי האש. רמה גבוהה בשטחים אלה אין פירושה שימוש באמצעים יקרים יותר; פירושה מורל גבוה, מהירות, גמישות — בקיצור: דרגת אימון גבוהה.

הכללים להשגת השליטה בשטח-ההפקר אינם משתנים אף לנוכח תחזיות מלחמת-העתיד, אשר יופעלו בה חומרי-נפץ גרעיניים וקליעים-מונחים. אותו צד מן הצדדים המתמודדים, אשר לא יהיה מאומן באורח הפעילות המבטיח את השליטה בשטח-ההפקר — לא יוכל לקיים בידי השליטה זו, וממילא מקטין הוא את סיכויו לעמוד במערכה.

ל ו ח ם

האויב. היתרון הנובע משליטה זו אינו מתבטא רק באפשרות „לרפד“ את מערך כוחותיו העיקרי בכל אותם אמצעי ההתראה הנשללים מן האויב, אלא גם באפשרות לניצול אמצעי ההתראה (מוצבי-התצפית ובסיסי-הפטרולים) לחיפוי על הכנותיו לקראת מת-קפה. בחיפויים יכול הוא לפרוץ גדרות, לפנות מוק-שים, לסלק מכשולים ולהכין דרכי גישה באין מפ-ריע. זאת ועוד: התצפית הקבועה שהוא מקיים על מוצבי האויב מספקת לו תמיד ידיעות על מצבים נוחים להפתעת האויב.

ככל שנרבה לנתח את היתרונות הנובעים מן הש-ליטה בשטח-ההפקר כן יגבר רצוננו להשיג מטרה זו. אך כיצד יעשה הדבר?

נראה שאין צורך באמצעים רבים להשגת השליטה. בשטח ההפקר — אולם אמצעים אלה חייבים להיות בעלי איכות גבוהה. רוח הלחימה של הכוח המבצע יתבטא בהתקפיות, בערמה, בשמירה קפדנית על כללי הטקטיקה הזעירה, וביחוד על קיום מתמיד של מגע תצפית-תשמוע — כל אלה מאפיינים את גורם האיכות.

את שטח-ההפקר ניתן לנתח מבחינת אפשרויות התצפית (לרוחבו ולעומקו), ומבחינת אפשרויות ה-הסתר לתנוחה ולתנועה — שלנו ושל האויב. ניתוח השטח מנקודת-ראות זו יביאנו לתכנית תצפיות-שטח, תצפיות נשק-מסייע, שטחי פטרולים ומארבים. הצלחתן של הפעולות המתבצעות לפי תכנית זו — והצלחתן מובטחת לאותו צד אשר יקיים בידו את יתרון האיכות הנ"ל — תמנע פעולות דומות מצד

